

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

23. november 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i straffesager – direktiv 2010/64/EU – artikel 5 – tolke- og oversætterbistandens kvalitet – direktiv 2012/13/EU – ret til information under straffesager – artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1 – retten til information om tiltalen – retten til tolkning og oversættelse – direktiv 2016/343/EU – adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol – artikel 48, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 267 TEUF – artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – formaliteten – appel i lovens interesse til prøvelse af en afgørelse om præjudiciel forelæggelse – disciplinærsag – beføjelse for den højere retsinstans til at erklære anmodningen om præjudiciel afgørelse ulovlig«

I sag C-564/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Pesti Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen for det centrale Pest, Ungarn) ved afgørelse af 11. juli 2019, indgået til Domstolen den 24. juli 2019, suppleret ved afgørelse af 18. november 2019, indgået til Domstolen samme dag, i straffesagen mod

IS,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, afdelingsformændene K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, S. Rodin og I. Jarukaitis (refererende dommer) samt dommerne J.-C. Bonichot, P.G. Xuereb, N. Piçarra, L.S. Rossi og A. Kumin,

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 18. januar 2021,

efter at der er afgivet indlæg af:

- IS ved ügyvédek A. Pintér og B. Csire,
- den ungarske regering ved M.Z. Fehér og R. Kissné Berta, som befuldmægtigede,

* Processprog: ungarsk.

- den nederlandske regering ved M.K. Bulterman, P. Huurnink og J. Langer, som befuldmægtigede,
- den svenske regering først ved H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg og A. Falk, derefter ved O. Simonsson, H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg, M. Salborn Hodgson, A.M. Runeskjöld og R. Shabsavan Eriksson, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen først ved A. Tokár, H. Krämer og R. Troosters, derefter ved A. Tokár, M. Wasmeier og P.J.O. Van Nuffel, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. april 2021,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager (EUT 2010, L 280, s. 1), artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/13/EU af 22. maj 2012 om ret til information under straffesager (EUT 2012, L 142, s. 1), artikel 6, stk. 1, og artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, samt artikel 267 TEUF og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herefter »chartret«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en straffesag mod IS, som er svensk statsborger, født i Tyrkiet, for overtrædelse af ungarske lovbestemmelser om erhvervelse og transport af skydevåben eller ammunition.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2010/64

- 3 Følgende fremgår af 5., 12. og 24. betragtning til direktiv 2010/64:
 - »(5) Artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder[, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«),] og [chartrets] artikel 47 [...] beskytter retten til en retfærdig rettergang. Artikel 48, stk. 2, i chartret garanterer respekten for retten til et forsvar. Dette direktiv respekterer disse rettigheder og bør gennemføres i overensstemmelse hermed.
- [...]
- (12) Dette direktiv [...] fastlægger fælles minimumsregler til brug på området for tolkning og oversættelse i straffesager for at øge den gensidige tillid mellem medlemsstaterne.

[...]

(24) Medlemsstaterne bør sikre, at det kan kontrolleres, at den ydede tolke- og oversætterbistand er fyldestgørende, hvis de kompetente myndigheder i et givet tilfælde er blevet gjort opmærksomme herpå.«

4 Direktivets artikel 2 med overskriften »Ret til tolkning« har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte eller tiltalte, som ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i straffesagen, straks tilbydes tolkning i kontakten med straffesagens efterforsknings- og retsmyndigheder, herunder under politiafhøringer, samtlige retsmøder og andre nødvendige mellemliggende høringer.

[...]

5. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte i overensstemmelse med procedurerne i den nationale lovgivning har ret til at gøre indsigelse mod en afgørelse om afslag på tolkebistand, og, hvis der er stillet tolkebistand til rådighed, har mulighed for at klage over, at kvaliteten af tolkningen ikke er tilstrækkelig til at sikre en retfærdig rettergang.

[...]

8. Den tolkebistand, der ydes i henhold til denne artikel, skal være af en tilstrækkelig god kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at den mistænkte eller tiltalte har kendskab til sagen mod den pågældende og er i stand til at udøve retten til et forsvar.«

5 Direktivets artikel 3 med overskriften »Ret til oversættelse af væsentlige dokumenter« fastsætter:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i straffesagen, inden for en rimelig tid får en skriftlig oversættelse af alle dokumenter, der er væsentlige for at sikre, at vedkommende er i stand til at udøve retten til et forsvar, og for at garantere en retfærdig rettergang.

2. Væsentlige dokumenter omfatter enhver afgørelse om frihedsberøvelse, ethvert anklageskrift og enhver dom.

[...]

5. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte i overensstemmelse med procedurerne i den nationale lovgivning har ret til at gøre indsigelse mod en afgørelse om ikke at oversætte dokumenter eller passager heraf og, hvis der er stillet en oversættelse til rådighed, har mulighed for at klage over, at oversættelsens kvalitet ikke er tilstrækkelig god til at sikre en retfærdig rettergang.

[...]

9. Den oversættelsesbistand, der ydes i henhold til denne artikel, skal være af en tilstrækkelig god kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at den mistænkte eller tiltalte har kendskab til sagen mod den pågældende og er i stand til at udøve retten til et forsvar.«

6 Samme direktivs artikel 5 med overskriften »Tolkningens og oversættelsens kvalitet« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne skal træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, opfylder kvalitetskravene i artikel 2, stk. 8, og artikel 3, stk. 9.

2. Med henblik på at fremme en fyldestgørende tolke- og oversætterbistand og effektiv adgang dertil bestræber medlemsstaterne sig på at oprette et eller flere registre over uafhængige tolke og oversættere med passende kvalifikationer. Når dette eller disse registre er oprettet, stilles de, hvor det er hensigtsmæssigt, til rådighed for advokater og relevante myndigheder.

[...]«

Direktiv 2012/13

7 5., 30. og 34. betragtning til direktiv 2012/13 er affattet som følger:

»(5) Artikel 47 [i chartret] og artikel 6 i [EMRK] fastlægger retten til en retfærdig rettergang. Artikel 48, stk. 2, i chartret sikrer respekten for retten til et forsvar.

[...]

(30) Dokumenter og, hvor det er relevant, fotografier og audio- og videooptagelser, der er afgørende for effektivt at kunne anfægte lovligheden i henhold til national lovgivning af mistænkte eller tiltalte anholdelse eller tilbageholdelse, bør gøres tilgængelige for den mistænkte eller tiltalte eller for dennes advokat senest før det tidspunkt, hvor en kompetent retslig myndighed skal træffe afgørelse om anholdelsens eller tilbageholdelsens lovlighed, jf. artikel 5, stk. 4, i EMRK, og i tide til at muliggøre en effektiv udøvelse af retten til at anfægte lovligheden af anholdelsen eller tilbageholdelsen.

[...]

(34) Aktindsigt i materiale i sagen, som omhandlet i dette direktiv, bør være gratis, dog med forbehold af bestemmelser i national ret om betaling af gebyrer for dokumenter, der skal kopieres fra sagens akter, eller for omkostningerne ved forsendelse af materiale til den berørte eller vedkommendes advokat.«

8 Direktivets artikel 1, som præciserer direktivets genstand, bestemmer:

»Dette direktiv fastsætter regler om retten til information for mistænkte og tiltalte personer vedrørende deres rettigheder i straffesager og tiltalen mod dem. Direktivet fastsætter også regler om retten til information for personer i sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre vedrørende deres rettigheder.«

9 Direktivets artikel 3 med overskriften »Retten til information om rettigheder« har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte eller tiltalte personer straks informeres om mindst følgende processuelle rettigheder, således som de finder anvendelse i henhold til den nationale lovgivning, med henblik på at muliggøre en effektiv udøvelse heraf:

- a) retten til at få adgang til en advokat
- b) eventuelle rettigheder til gratis retshjælp og betingelserne for at få sådan retshjælp
- c) retten til at blive informeret om tiltalen, jf. artikel 6
- d) retten til tolkning og oversættelse
- e) retten til ikke at udtale sig.

2. Medlemsstaterne sikrer, at informationerne, som de giver efter stk. 1, gives mundtligt eller skriftligt i et enkelt og letforståeligt sprog, og at der tages hensyn til sårbare mistænkte eller sårbare tiltalte personers særlige behov.«

10 Samme direktivs artikel 4 med overskriften »Meddelelse om rettigheder i forbindelse med anholdelse« fastsætter:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt person, der anholdes eller tilbageholdes, straks modtager en skriftlig meddelelse om rettigheder. Den pågældende skal have lejlighed til at læse meddelelsen om rettigheder og skal have lov til at beholde den hos sig i al den tid, vedkommende er frihedsberøvet.

[...]

5. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte modtager meddelelsen om rettigheder skriftligt på et sprog, vedkommende forstår. Hvis meddelelsen om rettigheder ikke foreligger på det relevante sprog, skal den mistænkte eller tiltalte informeres om sine rettigheder mundtligt på et sprog, vedkommende forstår. I så faldt skal den pågældende have udleveret en meddelelse om rettigheder på et sprog, vedkommende forstår, uden unødigt ophold.«

11 Artikel 6 i direktiv 2012/13 med overskriften »Retten til information om tiltalen« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt modtager information om den strafbare handling, som udgør grundlaget for mistanken eller tiltalen. Denne information gives straks og i en tilstrækkelig detaljeret form til at sikre en retfærdig behandling af sagen og en effektiv udøvelse af retten til et forsvar.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte eller tiltalte personer, der anholdes eller tilbageholdes, informeres om grundene til anholdelsen eller tilbageholdelsen, herunder om den strafbare handling, som vedkommende mistænkes eller tiltales for at have begået.

3. Medlemsstaterne sikrer, at der, senest når grundlaget for tiltalen forelægges for en domstol, gives detaljeret information om tiltalen, herunder den strafbare handlingens art og den juridiske

kvalificering af den, og om karakteren af den mistænkte eller tiltalte persons påståede deltagelse i udøvelsen af denne strafbare handling.

[...]«

12 Samme direktivs artikel 7 med overskriften »Adgang til aktindsigt i materiale i sagen« fastsætter:

»1. Når en person anholdes og tilbageholdes på et hvilket som helst stadium af straffesagen, sikrer medlemsstaterne, at dokumenter vedrørende den konkrete sag, som de kompetente myndigheder er i besiddelse af, og som er væsentlige for, at lovligheden af anholdelsen eller tilbageholdelsen effektivt kan anfægtes i overensstemmelse med den nationale lovgivning, stilles til rådighed for anholdte personer eller deres advokater.

2. Medlemsstaterne sikrer, at der gives mistænkte eller tiltalte eller deres advokat adgang til aktindsigt i mindst alt materiale, som de kompetente myndigheder er i besiddelse af, hvad enten dette er til fordel eller ulempe for den mistænkte eller tiltalte, med henblik på at sikre en retfærdig behandling af sagen og på forberedelse af forsvaret.

[...]«

13 Samme direktivs artikel 8 med overskriften »Kontrol og retsmidler« har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at der føres protokol over informationer, der gives den mistænkte eller tiltalte i overensstemmelse med artikel 3-6, efter proceduren for protokolførelse fastlagt i den pågældende medlemsstats lovgivning.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte eller tiltalte eller dennes advokat har ret til i overensstemmelse med procedurerne i den nationale lovgivning at anfægte de kompetente myndigheders mulige undladelse af eller afslag på at fremlægge information i overensstemmelse med dette direktiv.«

Direktiv (EU) 2016/343

14 Første og niende betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager (EUT 2016, L 65, s. 1) har følgende ordlyd:

»(1) Uskyldsformodningen og retten til en retfærdig rettergang er fastlagt i artikel 47 og 48 i [chartret], artikel 6 i [EMRK], artikel 14 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og artikel 11 i verdenserklæringen om menneskerettigheder.

[...]

(9) Formålet med dette direktiv er at styrke retten til en retfærdig rettergang i straffesager ved at fastsætte fælles minimumsregler for visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen.«

15 Direktivets artikel 8 med overskriften »Retten til at være til stede under retssagen« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte eller tiltalte har ret til at være til stede under retssagen.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en retssag, der kan resultere i en afgørelse om en mistænkt eller tiltalts skyld eller uskyld, kan afholdes, uden at vedkommende er til stede, på betingelse af:

- a) at den mistænkte eller tiltalte i tide er blevet underrettet om retssagen og oplyst om konsekvenserne af at undlade at give møde, eller
- b) at den mistænkte eller tiltalte, der er blevet underrettet om retssagen, repræsenteres af en befuldmægtiget advokat, som er udpeget enten af den mistænkte eller tiltalte eller af staten.

[...]

4. Såfremt medlemsstaterne fastsætter en mulighed for afholdelse af retssager, uden at mistænkte eller tiltalte er til stede, men det ikke er muligt for de kompetente myndigheder at opfylde betingelserne fastsat i denne artikels stk. 2, fordi en mistænkt eller tiltalt ikke kan findes, selv om der er blevet gjort en rimelig indsats, kan medlemsstaterne fastsætte, at en afgørelse alligevel kan træffes og fuldbyrdes. I så fald sikrer medlemsstaterne, at mistænkte eller tiltalte, når de underrettes om afgørelsen, navnlig når de pågribes, også underrettes om muligheden for at anfægte afgørelsen og om retten til en ny retssag eller et andet retsmiddel i overensstemmelse med artikel 9.

[...]«

16 Direktivets artikel 9 med overskriften »Retten til en ny retssag« fastsætter:

»Medlemsstaterne sikrer, at når mistænkte eller tiltalte ikke var til stede under deres retssag, og de betingelser, der er fastsat i artikel 8, stk. 2, ikke var overholdt, har de ret til en ny retssag eller til et andet retsmiddel, som giver mulighed for en fornyet prøvelse af sagens realitet, herunder bedømmelse af nyt bevismateriale, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse ændres. Medlemsstaterne sikrer i den forbindelse, at disse mistænkte og tiltalte har ret til at være til stede, således at de effektivt kan deltage i overensstemmelse med de procedurer, der er fastlagt i henhold til national ret, og udøve retten til et forsvar.«

Ungarsk ret

17 Det fremgår i det væsentlige af § 78, stk. 1, i a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (lov XC af 2017 om strafferetsplejen, *Magyar Közlöny* 2017/90, herefter »strafferetsplejeloven«), at en part i en straffesag, der ønsker at benytte et andet sprog end ungarsk, har ret til at benytte sit modersmål og til at blive bistået af en tolk.

18 I henhold til strafferetsplejelovens § 201, stk. 1, er det kun muligt at udpege en officielt kvalificeret tolk under en straffesag, men hvis dette ikke er muligt, kan der også udpeges en tolk, som har tilstrækkeligt kendskab til det pågældende sprog.

19 Det fremgår i det væsentlige af denne lovs § 490, stk. 1 og 2, at en national ret af egen drift eller efter anmodning fra parterne kan udsætte sagen og anmode Den Europæiske Unions Domstol om en præjudiciel afgørelse.

20 Strafferetsplejelovens § 491, stk. 1, litra a), fastsætter i det væsentlige, at den straffesag, der er blevet udsat, skal genoptages, hvis begrundelsen for udsættelsen ikke længere er til stede.

- 21 Samme lovs § 513, stk. 1, litra a), bestemmer, at forelæggelsesafgørelsen ikke kan gøres til genstand for en ordinær appel.
- 22 I medfør af strafferetsplejelovens § 667, stk. 1, kan legfőbb ügyész (chefanklager, Ungarn) indbringe en sag for Kúria (øverste domstol, Ungarn) som en »appel i lovens interesse«, for at det fastslås, at domme og kendelser afsagt af lavere retsinstanser er ulovlige.
- 23 Denne lovs § 669 fastsætter:
- »1. Hvis Kúria [(øverste domstol)] giver medhold i en appel indgivet i lovens interesse, fastslår den ved dom, at den afgørelse, der er genstand for appel, er ulovlig, mens den i modsat fald afviser sagen ved kendelse.
2. Såfremt Kúria [(øverste domstol)] konstaterer, at den omhandlede afgørelse er ulovlig, kan den frikende den tiltalte, udelukke en tvungen medicinsk behandling, afslutte sagen, idømme en mildere straf eller en mildere foranstaltning, ophæve den anfægtede afgørelse og, efter omstændighederne, hjemvise sagen til den ret, der har realitetsbehandlet sagen, med henblik på en fornyet behandling.
3. Ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde begrænser afgørelsen fra Kúria [(øverste domstol)] sig til at konstatere, at der foreligger ulovlighed.

[...]«

- 24 Ifølge lovens § 755, stk. 1, litra a), aa), skal straffesagen, når tiltalte har en kendt bopæl i udlandet og er behørigt indkaldt, men udebliver fra retsmødet, fortsætte som en udeblivelsessag, hvis der ikke skal udstedes en europæisk eller international arrestordre, eller – hvis der ikke er udstedt en sådan ordre – hvis anklageren ikke har foreslået, at tiltalte idømmes en frihedsstraf eller anbringes på en lukket ungdomsinstitution.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 25 Den forelæggende ret, der er sat af en enedommer ved Pesti Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen for det centrale Pest, Ungarn), behandler en straffesag, der er indledt mod IS, som er svensk statsborger, født i Tyrkiet, for en formodet overtrædelse af bestemmelserne i den ungarske lovgivning om erhvervelse, besiddelse, fremstilling, handel med, indførsel, udførsel eller transport af skydevåben og ammunition. Det sprog, der anvendes i retssagen, er ungarsk, som tiltalte ikke kender. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den tiltalte kun kan kommunikere med tolkebistand.
- 26 IS blev anholdt i Ungarn den 25. august 2015 og afhørt som »mistænkt« samme dag. Forud for denne afhøring anmodede IS om bistand fra en advokat og en tolk, og under afhøringen, som advokaten ikke kunne bistå, blev han underrettet om mistanken mod ham. IS nægtede at afgive forklaring med den begrundelse, at han ikke kunnet rådføre sig med sin advokat.
- 27 Under afhøringen tilkaldte efterforskeren en svensksproget tolk. Ifølge den forelæggende ret foreligger der imidlertid ingen oplysninger om, hvordan tolken blev udvalgt, og hvordan den pågældendes egnethed blev kontrolleret, eller hvorvidt tolken og IS kunne forstå hinanden.

- 28 IS blev løsladt efter afhøringen. Han opholder sig uden for Ungarn, og skrivelsen sendt til den tidligere meddelte adresse blev returneret med anmærkningen »ikke afleveret«. Den forelæggende ret har præciseret, at under retssagen er den tiltaltes tilstedeværelse imidlertid obligatorisk på det forberedende retsmøde, og at udstedelsen af en national arrestordre eller en europæisk arrestordre kun er mulig i de tilfælde, hvor tiltalte kan blive idømt en frihedsstraf. Den forelæggende ret har imidlertid anført, at anklageren i den foreliggende sag har krævet en bødestraf, og at den forelæggende ret, såfremt den tiltalte ikke giver møde på den angivne dato, er forpligtet til at fortsætte sagen som en udeblivelsessag.
- 29 Under disse omstændigheder har den forelæggende ret for det første anført, at medlemsstaterne i henhold til artikel 5, stk. 1, i direktiv 2010/64 skal træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, opfylder kvalitetskravene i dette direktivs artikel 2, stk. 8, og artikel 3, stk. 9, hvilket indebærer, at tolkebistanden skal være af en tilstrækkelig god kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at de mistænkte eller tiltalte har kendskab til sagen mod dem og er i stand til at udøve retten til et forsvar. Den forelæggende ret har også anført, at det af direktivets artikel 5, stk. 2, fremgår, at medlemsstaterne med henblik på at fremme en fyldestgørende tolke- og oversætterbistand og effektiv adgang dertil skal bestrebe sig på at oprette et eller flere registre over uafhængige tolke og oversættere med passende kvalifikationer.
- 30 Den forelæggende ret har desuden anført, at det fremgår af artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13, at mistænkte eller tiltalte personer straks skal informeres skriftligt om deres rettigheder på et sprog, som de forstår, og om den strafbare handling, som udgør grundlaget for mistanken eller tiltalen.
- 31 I denne sammenhæng har den forelæggende ret anført, at der ikke findes noget officielt register over oversættere og tolke i Ungarn, og at det ikke i den ungarske lovgivning præciseres, hvem der kan udpeges som ad hoc-oversætter eller -tolk under straffesager og efter hvilke kriterier, og at der alene findes regler om bekræftet oversættelse af dokumenter. I mangel af sådanne bestemmelser er hverken advokaten eller retten i stand til at efterprøve kvaliteten af tolkebistanden. En mistænkt eller tiltalt, som ikke har kendskab til det ungarske sprog, vil med hjælp af en tolk blive informeret om mistanken mod vedkommende, og om sine processuelle rettigheder under den første afhøring som mistænkt eller tiltalt, men hvis tolken ikke har den nødvendige ekspertise, kan der ifølge den forelæggende ret ske en krænkelse af den pågældende persons ret til at blive informeret om sine rettigheder og ret til et forsvar.
- 32 Den forelæggende ret har således rejst tvivl om, hvorvidt den nationale lovgivning og praksis er forenelig med direktiv 2012/13 og 2010/64, og hvorvidt det følger af EU-lovgivningen, at den nationale retsinstans i tilfælde af manglende overensstemmelse ikke kan fortsætte sagen som en udeblivelsessag.
- 33 For det andet har den forelæggende ret anført, at administrationen og den centrale forvaltning af retsvæsenet siden retsreformens ikrafttræden den 1. januar 2012 er blevet varetaget af formanden for Országos Bírósági Hivatal (den nationale domstolsmyndighed, Ungarn, herefter »OBH's formand«), som udpeges af den ungarske nationalforsamling for en niårig periode, og at denne formand har vide beføjelser, bl.a. til at træffe afgørelse om fordeling af dommere, udnævne retspræsidenter og indlede disciplinærsager mod dommere.

- 34 Den forelæggende ret har endvidere præciseret, at Országos Bírói Tanács (det nationale domstolsråd, herefter »OBT«) – hvis medlemmer vælges af dommerne – har til opgave at føre tilsyn med OBH's formands arbejde og i visse tilfælde at godkende dennes beslutninger. Den 2. maj 2018 vedtog OBT en betænkning, hvori det konstaterede, at OBH's formand havde overtrådt loven ved uden gyldig grund at have erklæret, at proceduren for udnævnelse af dommere og retspræsidenter til ledige stillinger som dommere og retspræsidenter ikke havde givet noget resultat, hvorefter formanden i en række tilfælde udnævnte midlertidige retspræsidenter, som denne selv havde valgt. Den 24. april 2018 erklærede OBH's formand, at OBT's drift ikke var i overensstemmelse med loven, og har siden da nægtet at samarbejde med dette organ og dets medlemmer. OBT har allerede flere gange gjort opmærksom på, at OBH's formand og de af denne udnævnte retspræsidenter tilsidesætter dette organs beføjelser.
- 35 Den forelæggende ret har tilføjet, at præsidenten for Fővárosi Törvényszék (appeldomstolen i Budapest, Ungarn), som er appeldomstol for den forelæggende ret, således er blevet udnævnt midlertidigt af OBH's formand. For at fremhæve denne oplysning relevans har dommeren ved den forelæggende ret nærmere redegjort for den indflydelse, som OBH's formand kan udøve på dommernes arbejde og forfremmelse, herunder med hensyn til fordelingen af sager, disciplinære beføjelser og arbejdsmiljø.
- 36 I denne sammenhæng har dommeren ved den forelæggende ret, under samtidig henvisning til dels en række internationale udtalelser og rapporter, der finder, at der er en for stor magtkoncentration i hænderne på OBH's formand, dels Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, rejst tvivl om, hvorvidt en sådan situation er forenelig med princippet om domstolenes uafhængighed, som er fastsat i artikel 19 TEU og chartrets artikel 47. Det ønskes ligeledes oplyst, om den sag, der verserer for denne ret, i en sådan sammenhæng kan anses for at være retfærdig.
- 37 For det tredje har dommeren ved den forelæggende ret henvist til, at visse løntillæg for anklagere blev forhøjet ved en lovændring, der trådte i kraft den 1. september 2018, mens reglerne om dommers aflønning ikke er blevet ændret. Følgelig er aflønningen af dommere for første gang i årtier nu lavere end aflønningen af anklagere på samme løntrin og med samme indplacering og anciennitet. OBT har påtalt denne situation over for den ungarske regering, som har lovet en lønreform senest den 1. januar 2020, men lovforslaget herom er stadig ikke blevet fremsat, således at aflønningen af de siddende dommere har været uændret siden 2003. Dommeren ved den forelæggende ret har herefter rejst spørgsmålet om, hvorvidt den manglende justering i aflønningen af dommerne på lang sigt, navnlig henset til inflationen og den gennemsnitlige lønstigning i Ungarn i årenes løb, ikke er ensbetydende med en nedsættelse af lønnen, og om denne konsekvens ikke skyldes den ungarske regerings bevidste hensigt om at stille dem ringere i forhold til anklagere. Hertil kommer, at den praksis, der består i den skønsmæssige tildeling af gratialer og præmier, undertiden meget høje i forhold til dommernes grundløn, til visse dommere af OBH's formand og af retspræsidenterne, generelt og systematisk tilsidesætter princippet om domstolenes uafhængighed.

- 38 På denne baggrund har Pesti Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen for det centrale Pest, Ungarn) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) a) Skal artikel 6, stk. 1, TEU og artikel 5, stk. 2, i direktiv 2010/64[...] fortolkes således, at medlemsstaten for at kunne sikre retten til en retfærdig rettergang for tiltalte, som ikke er bekendte med processproget, skal oprette et register over uafhængige tolke og oversættere, som er behørigt kvalificerede, eller – i mangel heraf – på anden vis sikre, at kvaliteten af sprogtolkningen under retsforhandlingerne kan kontrolleres?
b) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, og det i den pågældende sag som følge af en utilstrækkelig kvalitet af sprogtolkningen ikke kan fastslås, om den tiltalte er blevet gjort bekendt med genstanden for den rejste sigtelse eller tiltale mod vedkommende, skal artikel 6, stk. 1, TEU samt artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13[...] da fortolkes således, at sagen under disse omstændigheder ikke kan fortsætte som en udeblivelsessag?
 - 2) a) Skal princippet om domstolenes uafhængighed, som er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, [i chartrets] artikel 47 [...] og i Den Europæiske Unions Domstols faste praksis fortolkes således, at princippet bliver tilsidesat, såfremt [OBH's formand], som har ansvaret for den centrale forvaltning af domstolene, og som er udnævnt af [nationalforsamlingen], der er den eneste instans, som præsidenten står til ansvar for, og som kan afsætte vedkommende, besætter stillingen som formand for en domstol – idet denne formand bl.a. har beføjelser på området for sagernes fordeling, indledning af disciplinærsager mod dommere samt evaluering af dommere – ved en direkte midlertidig udnævnelse, hvor proceduren med indkaldelse af ansøgninger er omgået, og hvor der konsekvent er set bort fra domstolenes kompetente selvstyrende organers standpunkter?
b) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, og såfremt den dommer, der behandler den pågældende sag, har rimelig grund til at frygte, at det i urimelig grad vil være ham til last som følge af hans judicielle og administrative virksomhed, skal det nævnte princip da fortolkes således, at en retfærdig rettergang ikke er sikret i den foreliggende sag?
 - 3) a) Skal princippet om domstolenes uafhængighed, som er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, [i chartrets] artikel 47 [...] og i Den Europæiske Unions Domstols faste praksis fortolkes således, at en situation, hvor de ungarske dommere siden den 1. september 2018 – til forskel fra den praksis, der er blevet fulgt i de forudgående årtier – i henhold til loven har oppebåret en lavere løn end de offentlige anklagere i den tilsvarende kategori, som ligger på samme løntrin og har samme anciennitet, og hvor deres lønninger i betragtning af landets økonomiske situation generelt ikke er i overensstemmelse med vigtigheden af de hverv, som de udøver, ikke er foreneligt med dette princip, navnlig når der henses til den praksis, der følges af personer i højere retslige embeder med hensyn til udbetaling af skønsmæssige gratialer?
b) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, skal det nævnte princip om domstolenes uafhængighed da fortolkes således, at retten til en retfærdig rettergang ikke kan sikres under sådanne omstændigheder?«
- 39 Ved afgørelse af 18. november 2019 (herefter »den supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse«) indgav den forelæggende ret en anmodning om bl.a. at supplere sin oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse.

- 40 Det fremgår af den supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse, at chefanklageren den 19. juli 2019 på grundlag af strafferetsplejelovens § 667 iværksatte en appel i lovens interesse for Kúria (øverste domstol) til prøvelse af den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse. Det fremgår ligeledes heraf, at Kúria (øverste domstol) ved afgørelse af 10. september 2019 fastslog, at denne anmodning om præjudiciel afgørelse var ulovlig i det væsentlige med den begrundelse, at de forelagte spørgsmål ikke var relevante for afgørelsen af tvisten i hovedsagen (herefter »Kúrias afgørelse«).
- 41 Den forelæggende ret har anført, at det følger af Kúrias afgørelse, at den ordning med præjudicielle forelæggelser, der er indført ved artikel 267 TEUF, har til formål at anmode Domstolen om at tage stilling til spørgsmål, der ikke vedrører en medlemsstats forfatningsmæssige ordning, men EU-retten, således at der sikres en sammenhængende fortolkning inden for Den Europæiske Union. Ifølge denne afgørelse er udsættelsen af straffesagen desuden kun tilladt med henblik på at træffe en endelig afgørelse om tiltaltes skyld. Kúria (øverste domstol) er imidlertid af den opfattelse, at de præjudicielle spørgsmål, således som de er formuleret af den forelæggende ret i dennes oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse, ikke er relevante for bedømmelsen af, om IS er skyldig, hvorfor denne anmodning er ulovlig. Kúrias afgørelse redegør ligeledes for dennes tidligere principielle afgørelser, hvorefter der ikke var anledning til at indgive en anmodning om præjudiciel afgørelse for at få fastslået, at gældende ungarsk ret ikke er i overensstemmelse med de grundlæggende principper, der beskyttes ved EU-retten.
- 42 Dommeren ved den forelæggende ret er af den opfattelse, at selv om Kúrias afgørelse begrænser sig til at erklære den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse for ulovlig, uden at selve forelæggelsesafgørelsen ophæves, vil denne afgørelse, der er truffet inden for rammerne af en appel i lovens interesse, have en gennemgribende indvirkning på de lavere retsinstansers efterfølgende praksis, eftersom sådanne appeller har til formål at harmonisere den nationale retspraksis. Kúrias afgørelse risikerer derved for fremtiden at have en afskrækkende virkning på dommere ved de lavere retsinstanser, der påtænker at indgive en anmodning om præjudiciel afgørelse til Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF.
- 43 Dommeren ved den forelæggende ret har endvidere rejst tvivl om den videre behandling af den straffesag, der verserer for denne ret, og som på nuværende tidspunkt er udsat, og er af den opfattelse, at dette afhænger af, om Kúrias afgørelse er ulovlig eller ej.
- 44 Enten viser det sig nemlig, at det var med rette, at Kúria (øverste domstol) behandlede anmodningen om præjudiciel afgørelse og erklærede den ulovlig. I dette tilfælde skal dommeren ved den forelæggende ret overveje at fortsætte behandlingen af hovedsagen, idet retten i henhold til strafferetsplejelovens § 491, stk. 1, litra a), skal genoptage behandlingen af sagen, hvis begrundelsen for udsættelsen af retsforhandlingerne bortfalder. Ifølge dommeren ved den forelæggende ret er der ganske vist ingen bestemmelse i ungarsk ret, der fastsætter, hvad der skal ske, hvis behandlingen af sagen er blevet udsat ulovligt. Efter en analogislutning kan denne bestemmelse i strafferetsplejeloven imidlertid fortolkes således, at retten i et sådant tilfælde er forpligtet til at genoptage behandlingen af sagen.
- 45 Eller også viser det sig, at det var med urette, at Kúria (øverste domstol) erklærede denne anmodning for ulovlig, og i så fald ville den lavere retsinstans skulle se bort fra denne øverste domstols afgørelse som værende i strid med EU-retten, på trods af dens forfatningsmæssige kompetence med henblik på at sikre den ensartede anvendelse af national ret.

- 46 Desuden støtter Kúrias afgørelse sig på en national retspraksis, hvorefter ungarsk rets forenelighed med EU-retten ikke kan gøres til genstand for en præjudiciel forelæggelse. En sådan retspraksis ville stride mod princippet om EU-rettens forrang og Domstolens praksis.
- 47 Dommeren ved den forelæggende ret har tilføjet, at præsidenten for Fővárosi Törvényszék (appeldomstolen i Budapest) den 25. oktober 2019 har indledt en disciplinærsag mod ham på samme grundlag som det, der er anført i Kúrias afgørelse.
- 48 I forlængelse af den ungarske regerings meddelelse om, at disciplinærsagen er blevet indstillet, har Domstolen stillet dommeren ved den forelæggende ret et skriftligt spørgsmål. Denne har i sit svar af 10. december 2019 bekræftet, at præsidenten for Fővárosi Törvényszék (appeldomstolen i Budapest) ved et dokument dateret den 22. november 2019 tilbagekaldte det dokument, hvorved disciplinærsagen blev indledt.
- 49 Dommeren ved den forelæggende ret har imidlertid ligeledes oplyst, at han i denne henseende ikke agtede at ændre den supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse, idet hans bekymring ikke skyldes, at han selv er genstand for en disciplinærsag, men snarere af den grund, at en sådan sag kan indledes under sådanne omstændigheder.
- 50 Ifølge dommeren ved den forelæggende ret er kvaliteten af hans arbejde som dommer nemlig hverken blevet draget i tvivl af hans direkte chef eller af chefen for afdelingen for straffesager i Pesti Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen for det centrale Pest), hvorfor denne disciplinærsag alene er begrundet i indholdet af den oprindelige forelæggelsesafgørelse.
- 51 På denne baggrund har Pesti Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen for det centrale Pest) besluttet at forelægge Domstolen de følgende to supplerende præjudicielle spørgsmål:
- »4) a) Skal artikel 267 [TEUF] fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en afgørelse i henhold til national retspraksis, i medfør af hvilken den øverste dømmende myndighed [i den pågældende medlemsstat], inden for rammerne af en procedure, der skal sikre ensartetheden i medlemsstatens retspraksis, uden at påvirke retsvirkningerne af den omhandlede kendelse, kvalificerer en kendelse, der er afsagt af en lavere retsinstans, og hvorved den præjudicielle procedure er blevet indledt, som ulovlig?
- b) Såfremt [det fjerde spørgsmål, litra a),] besvares bekræftende, skal artikel 267 [TEUF] da fortolkes således, at den forelæggende ret skal se bort fra modsatrettede afgørelser fra den højere retsinstans og fra principielle standpunkter, der er indtaget af hensyn til rettens enhed?
- c) Såfremt [det fjerde spørgsmål, litra a),] besvares benægtende, kan behandlingen af den straffesag, der er blevet udsat, da i et sådant tilfælde fortsættes, mens den præjudicielle procedure er i gang?
- 5) Skal princippet om domstolenes uafhængighed, som er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, [i chartrets] artikel 47 [...] og i [Domstolens] praksis, fortolkes således, at princippet, i lyset af artikel 267 TEUF, bliver tilsidesat, når der indledes en disciplinærsag mod en dommer med den begrundelse, at vedkommende har indledt en præjudiciel procedure?«

Om anmodningen om en fremskyndet procedure

- 52 Med sin supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse har dommeren ved den forelæggende ret endvidere anmodet om, at den foreliggende sag undergives en fremskyndet procedure i medfør af artikel 105 i Domstolens procesreglement. Til støtte for denne anmodning har dommeren ved den forelæggende ret anført, at iværksættelsen af en sådan procedure navnlig er begrundet i den omstændighed, at Kúrias afgørelse og den disciplinærsag, der er indledt mod ham, kan have en særdeles negativ afskrækkende virkning, som kan have betydning for enhver afgørelse om, hvorvidt der skal indledes en præjudiciel forelæggelsesprocedure i henhold til artikel 267 TEUF i Ungarn for fremtiden.
- 53 Procesreglementets artikel 105, stk. 1, fastsætter, at Domstolens præsident efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, kan beslutte at undergive en sag en fremskyndet procedure, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt.
- 54 Det bemærkes i denne henseende, at en sådan fremskyndet procedure udgør et processuelt instrument til behandling af en ekstraordinær nødsituation. Det fremgår i øvrigt ligeledes af Domstolens praksis, at det er muligt at undlade at anvende den fremskyndede procedure, når den følsomme og komplekse karakter af de retlige problemer, en sag rejser, kun vanskeligt lader sig behandle under anvendelse af en sådan procedure, navnlig når det ikke forekommer passende at forkorte den skriftlige forhandling for Domstolen (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 103 og den deri nævnte retspraksis).
- 55 I det foreliggende tilfælde gav Domstolens præsident ved afgørelse af 19. december 2019, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, afslag på anmodningen om, at nærværende sag skulle undergives en fremskyndet procedure. Som det fremgår af nærværende doms præmis 48, er det dokument, hvorved disciplinærsagen blev indledt, nemlig blevet tilbagekaldt. Endvidere vedrører straffesagen i hovedsagen ikke en person, der er genstand for en frihedsberøvende foranstaltning.
- 56 Under disse omstændigheder er det på grundlag af de oplysninger og forklaringer, som således er fremlagt af den forelæggende ret, ikke fremgået, at den foreliggende sag, der, således som det fremgår af nærværende doms præmis 52, endvidere rejser særdeles følsomme og komplekse spørgsmål, har en så hastende karakter, at det vil være begrundet undtagelsesvis at fravige de almindelige procedureregler for præjudicielle forelæggelser.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det fjerde spørgsmål

- 57 Med det fjerde spørgsmål, som skal behandles først, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at den øverste domstol i en medlemsstat efter en appel i lovens interesse fastslår, at en anmodning om præjudiciel afgørelse, som er forelagt Domstolen af en lavere retsinstans i henhold til den nævnte bestemmelse, er ulovlig, uden dog at påvirke retsvirkningerne af den afgørelse, der indeholder

denne anmodning, og hvis dette er tilfældet, om princippet om EU-rettens forrang skal fortolkes således, at det forpligter denne lavere retsinstans til at se bort fra en sådan afgørelse fra den øverste domstol.

Om formaliteten

- 58 Den ungarske regering har gjort gældende, at det fjerde spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling, idet de grunde, der er anført i den supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende behovet for en fortolkning af EU-retten, er uden relevans for hovedsagens afgørelse, navnlig henset til den omstændighed, at Kúrias afgørelse ikke har nogen retsvirkning for forelæggelsesafgørelsen. Den forelæggende rets antagelser om den virkning, som denne afgørelse for fremtiden kan have på præjudicielle forelæggelser, er desuden baseret på fremtidige og hypotetiske begivenheder og er som sådanne ligeledes uden relevans for hovedsagens afgørelse.
- 59 Indledningsvis bemærkes, at proceduren for præjudicielle forelæggelser i artikel 267 TEUF indfører et snævert samarbejde mellem de nationale retter og Domstolen, baseret på en indbyrdes fordeling af opgaverne, og udgør et instrument, ved hjælp af hvilket Domstolen forsyner de nationale retter med de fortolkningselementer med hensyn til EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre de for dem verserende retssager (jf. i denne retning dom af 21.6.2007, *Omni Metal Service*, C-259/05, EU:C:2007:363, præmis 16 og den deri nævnte retspraksis).
- 60 Det følger af Domstolens faste praksis, at det inden for rammerne af dette samarbejde udelukkende tilkommer de nationale retter, for hvilke tvisten er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af de konkrete omstændigheder i hver sag at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at de kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, de forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse (dom af 24.11.2020, *Openbaar Ministerie (Dokumentfalsk)*, C-510/19, EU:C:2020:953, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Heraf følger, at der foreligger en formodning for, at spørgsmål om EU-retten er relevante. Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om et præjudicielt spørgsmål fremsat af en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 24.11.2020, *Openbaar Ministerie (Dokumentfalsk)*, C-510/19, EU:C:2020:953, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 62 Idet dommeren ved den forelæggende ret i den foreliggende sag har rejst tvivl om det videre forløb af straffesagen i hovedsagen, såfremt Kúrias afgørelse måtte anses for at være i strid med EU-retten, skal det fastslås, at selv om sidstnævnte hverken ophæver eller ændrer forelæggelsesafgørelsen og heller ikke pålægger dommeren ved den forelæggende ret at trække denne anmodning tilbage eller ændre den, er Kúrias afgørelse ikke uden konsekvenser for sidstnævnte og for straffesagen i hovedsagen.
- 63 Når denne øverste domstol kvalificerer en anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af en lavere retsinstans som ulovlig, har en sådan kvalificering nemlig nødvendigvis konsekvenser for sidstnævnte retsinstans, selv om der ikke er en direkte påvirkning af gyldigheden af

forelæggelsesafgørelsen. I den foreliggende sag skal dommeren ved den forelæggende ret således navnlig afgøre, om denne ret fastholder sine præjudicielle spørgsmål, og dermed samtidig beslutte, om den fastholder sin afgørelse om at udsætte sagen, som Kúria (øverste domstol) i det væsentlige har anset for at være ulovlig, eller om den derimod i lyset af denne afgørelse trækker sine spørgsmål og fortsætter straffesagen i hovedsagen.

- 64 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen er Kúrias afgørelse i øvrigt blevet offentliggjort i den officielle samling af principielle afgørelser med henblik på at sikre ensartethed i den nationale retstilstand.
- 65 Desuden skal dommeren ved den forelæggende ret under sådanne omstændigheder ligeledes vurdere, om denne ret – ved at fastholde sin oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse – ikke udsætter sin afgørelse om at træffe afgørelse vedrørende realiteten i hovedsagen for appel på det grundlag, at denne ret under sagen har afsagt en kendelse, hvorved der er indgivet en anmodning om præjudiciel afgørelse, som Kúria (øverste domstol) har erklæret ulovlig.
- 66 Henset til ovenstående betragtninger skal det fastslås, at det fjerde spørgsmål ikke kan anses for at være uden relevans for hovedsagens afgørelse, og at det derfor kan antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

- 67 Hvad for det første angår spørgsmålet om, hvorvidt artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at den øverste domstol i en medlemsstat, efter en appel i lovens interesse, fastslår, at en anmodning om præjudiciel afgørelse, som en lavere retsinstant har indgivet til Domstolen i medfør af denne bestemmelse, er ulovlig, uden dog at påvirke retsvirkningerne af den afgørelse, som indeholder forelæggelsen, skal det bemærkes, at kernen i det domstolssystem, som er indført ved traktaterne, udgøres af den i artikel 267 TEUF fastsatte procedure med præjudicielle forelæggelser, der – ved at indføre en dommerdialog mellem Domstolen og medlemsstaternes domstole – har til formål at sikre en ensartet fortolkning af EU-retten, hvorved EU-rettens sammenhæng, fulde virkning og autonomi og i sidste ende den særegne karakter af den ved traktaterne indførte ret sikres (jf. i denne retning dom af 2.3.2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål), C-824/18, EU:C:2021:153, præmis 90 og den deri nævnte retspraksis).
- 68 Som Domstolen gentagne gange har fastslået, har de nationale retter i denne henseende en meget vid adgang til at gå til Domstolen med et spørgsmål om fortolkningen af relevante EU-retlige bestemmelser, idet denne adgang omdannes til en forpligtelse for de retter, der træffer afgørelse i sidste instans, med forbehold af de undtagelser, der er anerkendt i Domstolens praksis (dom af 5.4.2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).
- 69 Såvel denne adgang som denne forpligtelse er nemlig uadskilleligt forbundet med samarbejdsordningen mellem de nationale domstole og Domstolen, som er fastlagt ved artikel 267 TEUF, og med opgaverne for den ret, der er ansvarlig for anvendelsen af EU-retten, som i medfør af denne bestemmelse er overladt til de nationale retter (dom af 5.4.2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, præmis 33).
- 70 En national ret, der behandler en sag, har følgelig efter omstændighederne adgang eller forpligtelse til – når den skønner, at der inden for rammerne af denne sag er rejst et spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gyldigheden af EU-retten – at indgive en præjudiciel anmodning til

Domstolen, uden at denne adgang eller forpligtelse kan begrænses af nationale regler af lovgivningsmæssig art eller af retspraksis (dom af 5.4.2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, præmis 34).

- 71 Selv om Kúrias afgørelse i den foreliggende sag begrænser sig til den blotte konstatering af, at den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse er ulovlig, og den hverken ophæver den afgørelse, der indeholder denne anmodning, eller pålægger dommeren ved den forelæggende ret at trække nævnte anmodning tilbage og fortsætte hovedsagen, har Kúria (øverste domstol) ved at foretage en legalitetsprøvelse af samme anmodning i henhold til strafferetsplejelovens § 490 – som generaladvokaten ligeledes har anført i punkt 43 i forslaget til afgørelse – foretaget en prøve af den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse, som svarer til den prøve, som Domstolen foretager for at afgøre, om en anmodning om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling.
- 72 Selv om artikel 267 TEUF ikke er til hinder for, at en afgørelse om forelæggelse ifølge de nationale retsregler kan appelleres, er en afgørelse fra en øverste domstol, hvorved en anmodning om præjudiciel afgørelse erklæres ulovlig med den begrundelse, at de forelagte spørgsmål ikke er relevante og nødvendige for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, ikke forenelig med denne artikel, idet bedømmelsen af disse forhold henhører under Domstolens enekompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt de præjudicielle spørgsmål skal antages til realitetsbehandling, således som det fremgår af den praksis fra Domstolen, som er nævnt i nærværende doms præmis 60 og 61 (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, præmis 93-96).
- 73 Som generaladvokaten ligeledes har anført i punkt 48 i forslaget til afgørelse, ville EU-rettens effektivitet endvidere blive bragt i fare, såfremt udfaldet af en appel ved den øverste nationale domstol kunne have den virkning, at den nationale ret, som behandler en sag, i hvilken EU-retten har betydning, afholder sig fra at gøre brug af sin mulighed for i henhold til artikel 267 TEUF at forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gyldigheden af EU-retten, således at denne nationale ret kan bedømme, hvorvidt en national retsforordning er forenelig med EU-retten (jf. i denne retning dom af 22.6.2010, Melki og Abdeli, C-188/10 og C-189/10, EU:C:2010:363, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).
- 74 Selv om Kúria (øverste domstol) ikke pålagde dommeren ved den forelæggende ret at trække den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse tilbage, forholder det sig nemlig således, at denne øverste domstol med sin afgørelse fastslog, at denne anmodning var ulovlig. En sådan konstatering af ulovlighed kan svække såvel autoriteten af de svar, som Domstolen giver den forelæggende ret, som den afgørelse, denne ret træffer på baggrund af disse svar.
- 75 Denne afgørelse fra Kúria (øverste domstol) kan i øvrigt tilskynde de ungarske retter til at undlade at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål for at undgå, at deres anmodninger om præjudiciel afgørelse anfægtes af en af parterne på grundlag af den nævnte afgørelse eller være genstand for en appel i lovens interesse.
- 76 Hvad angår ordningen med præjudiciel forelæggelse bemærkes i denne henseende, at »agtpågivenheden hos de private, som er interesserede i at beskytte deres rettigheder, medfører en effektiv kontrol, der supplerer den kontrol, som det i artikel [258 TEUF og 259 TEUF] overlades til [Europa-]Kommissionen og medlemsstaterne at drage omsorg for« (dom af 5.2.1963, van Gend & Loos, 26/62, EU:C:1963:1, s. 25). Begrænsninger i de nationale retters udøvelse af deres kompetence i henhold til artikel 267 TEUF har til virkning at begrænse den effektive domstolsbeskyttelse af de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten.

- 77 Kúrias afgørelse er således en krænkelse af de prærogativer, der er tillagt de nationale retter ved artikel 267 TEUF, og følgelig af effektiviteten af det samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, der er fastsat ved ordningen med præjudiciel forelæggelse (jf. analogt dom af 5.7.2016, *Ognyanov*, C-614/14, EU:C:2016:514, præmis 25).
- 78 Hvad for det andet angår spørgsmålet om, hvorvidt princippet om EU-rettens forrang pålægger den nationale ret, som har forelagt Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse – som er fundet ulovlig af den pågældende medlemsstats øverste domstol, uden dog at påvirke retsvirkningerne af afgørelsen om præjudiciel forelæggelse – at se bort fra en sådan afgørelse fra den øverste domstol, skal det for det første bemærkes, at ifølge princippet om EU-rettens forrang har EU-retten en fortrinsstilling i forhold til medlemsstaternes nationale ret. Dette princip medfører derfor en forpligtelse for alle instanser i medlemsstaterne til at sikre, at de forskellige EU-retlige regler gennemføres fuldt ud, idet medlemsstaternes nationale ret ikke kan ændre den virkning, som disse forskellige regler tillægges på disse staters område (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 244 og den deri nævnte retspraksis).
- 79 Domstolen har således gentagne gange fastslået, at i medfør af princippet om EU-rettens forrang må den omstændighed, at en medlemsstat påberåber sig bestemmelser i national ret, selv hvis der er tale om forfatningsbestemmelser, således ikke være til skade for EU-rettens enhed og effektivitet. Det fremgår nemlig af fast retspraksis, at de virkninger, der er knyttet til princippet om EU-rettens forrang, er bindende for alle organer i en medlemsstat, uden at bl.a. de interne bestemmelser vedrørende fordelingen af retslig kompetence, herunder forfatningsbestemmelser, kan være til hinder herfor (dom af 18.5.2021, *Asociația »Forumul Judecătorilor din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 245 og den deri nævnte retspraksis).
- 80 For det andet, og som det følger af fast retspraksis, skal der ses bort en bestemmelse i national ret, der forhindrer, at proceduren i henhold til traktatens artikel 267 TEUF iværksættes, uden at den pågældende ret behøver at anmode om eller afvente en forudgående ophævelse af denne nationale bestemmelse ad lovgivningsvejen eller ved ethvert andet forfatningsmæssigt middel (dom af 2.3.2021, *A.B.* m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål), C-824/18, EU:C:2021:153, præmis 141 og den deri nævnte retspraksis).
- 81 Det følger heraf, at princippet om EU-rettens forrang kræver, at en lavere retsinstans ser bort fra en afgørelse fra den øverste domstol i den pågældende medlemsstat, hvis denne lavere retsinstans finder, at afgørelsen udgør en krænkelse af de prærogativer, der er tillagt den ved artikel 267 TEUF, og følgelig af effektiviteten af det samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, der er fastsat ved ordningen med præjudiciel forelæggelse. Det skal præciseres, at henset til omfanget af disse prærogativer kan der ikke af den eventuelle omstændighed, at Domstolen i sin afgørelse vedrørende anmodningen om præjudiciel afgørelse træffer bestemmelse om, at de præjudicielle spørgsmål, som denne lavere retsinstans har forelagt Domstolen, helt eller delvist ikke kan antages til realitetsbehandling, udledes nogen begrundelse for at fastholde afgørelsen fra den øverste domstol.
- 82 Henset til ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med dels, at artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at den øverste domstol i en medlemsstat efter en appel i lovens interesse fastslår, at en anmodning om præjudiciel afgørelse, som er forelagt Domstolen af en lavere retsinstans i henhold til denne bestemmelse, er ulovlig med den begrundelse, at de forelagte spørgsmål ikke er relevante og nødvendige for afgørelsen af tvisten i

hovedsagen, uden dog at påvirke retsvirkningerne af den afgørelse, der indeholder denne anmodning, dels, at princippet om EU-rettens forrang forpligter denne lavere retsinstant til at se bort fra en sådan afgørelse fra den øverste domstol.

Det femte spørgsmål

- 83 Med det femte spørgsmål, som skal behandles hernæst, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, chartrets artikel 47 og artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at der indledes en disciplinærsag mod en national dommer med den begrundelse, at vedkommende har forelagt Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til denne artikel 267 TEUF.

Om formaliteten

- 84 Den ungarske regering og Kommissionen har rejst en formalitetsindsigelse i forhold til det femte spørgsmål. Denne regering har i det væsentlige gjort gældende, at den disciplinærsag, der er indledt mod dommeren ved den forelæggende ret, men som efterfølgende er blevet trukket tilbage og afsluttet, er uden relevans, eftersom dens virkninger for dommeren ved den forelæggende rets udøvelse af dømmende myndighed ikke kan fastlægges. Kommissionen har i det væsentlige anført, at dette spørgsmål ikke er relevant for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, og at dommeren ved den forelæggende ret under alle omstændigheder ikke har fremlagt oplysninger om, hvilken betydning indledningen af disciplinærsagen har for fortsættelsen af den for denne ret verserende straffesag.
- 85 I denne henseende og i lyset af den retspraksis, der allerede er henvist til i nærværende doms præmis 60 og 61, skal det fremhæves, at dommeren ved den forelæggende ret i sit svar af 10. december 2019 på den anmodning om oplysninger, som Domstolen havde fremsendt til den forelæggende ret, præciserede, at på trods af, at den disciplinærsag, der var indledt mod ham, er trukket tilbage, var spørgsmålet fortsat relevant, eftersom den forelæggende rets spørgsmål følger af selve den omstændighed, at der kan indledes en disciplinærsag under sådanne omstændigheder, og derfor er uafhængige af, om denne disciplinærsag fortsættes.
- 86 Det må endvidere konstateres, at det fjerde og det femte præjudicielle spørgsmål er nært forbundne. Det fremgår nemlig af den supplerende anmodning om præjudiciel afgørelse, at det er på grund af Kúrias afgørelse, hvorved den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse blev erklæret ulovlig, at præsidenten for Fővárosi Törvényszék (appeldomstolen i Budapest) vedtog en foranstaltning om indledning af disciplinærsag mod dommeren ved den forelæggende ret. Med det femte spørgsmål ønsker dommeren ved den forelæggende ret således nærmere bestemt oplyst, om han vil kunne undlade at efterkomme Kúrias afgørelse, når han træffer afgørelse om realiteten i hovedsagen uden at skulle frygte, at disciplinærsagen mod ham, som er baseret på Kúrias afgørelse, genoptages.
- 87 Følgelig, og som under det fjerde spørgsmål, står dommeren ved den forelæggende ret over for en processuel vanskelighed som følge af en anvendelse af national lovgivning over for vedkommende, som denne skal afhjælpe, inden tvisten i hovedsagen kan afgøres uden indblanding udefra, og dermed, i overensstemmelse med chartrets artikel 47, fuldstændig uafhængigt (jf. i denne retning dom af 16.7.2020, Governo della Repubblica italiana (Italienske fredsdømmers status), C-658/18, EU:C:2020:572, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis). Han har således rejst tvivl om betingelserne for at kunne fortsætte hovedsagen efter Kúrias afgørelse, hvorved den oprindelige

anmodning om præjudiciel afgørelse blev erklæret ulovlig, og som også tjente som grundlag for at indlede en disciplinærsag mod ham. Herved adskiller den foreliggende sag sig grundlæggende fra sager, der gav anledning til dom af 26.3.2020, *Miasto Łowicz og Prokurator Generalny* (C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234), i hvilke de spørgsmål om fortolkning af EU-retten, der var forelagt Domstolen, ikke var nødvendige for de pågældende forelæggende retter for at tage stilling til processuelle spørgsmål vedrørende national ret, før de skulle træffe afgørelse vedrørende realiteten i de sager, der verserede for dem.

- 88 Det følger heraf, at det femte spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

- 89 Indledningsvis bemærkes, at det femte spørgsmål vedrører fortolkningen af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, chartrets artikel 47 og artikel 267 TEUF. Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen, og således som det allerede i det væsentlige er anført i nærværende doms præmis 86 og 87, at dette spørgsmål opstår i forhold til en processuel vanskelighed, der skal være løst, inden der kan træffes afgørelse om realiteten med hensyn til tvisten i hovedsagen, og som rejser tvivl om de beføjelser, som den forelæggende ret har i forbindelse med den procedure, der er fastsat i artikel 267 TEUF. Det femte spørgsmål skal således kun behandles i forhold til artikel 267 TEUF.
- 90 I denne henseende og i lyset af den praksis fra Domstolen, der er nævnt i nærværende doms præmis 68-70 og 72, skal det fremhæves, at Domstolen allerede har fastslået, at nationale bestemmelser, hvoraf det følger, at nationale dommere kan blive udsat for disciplinærsager på grund af den omstændighed, at de har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, ikke er tilladte. Således kan selve udsigten til at blive udsat for sådanne foranstaltninger som følge af at have indgivet en anmodning om præjudiciel afgørelse eller efterfølgende at have truffet afgørelse om at fastholde forelæggelsen, skade de berørte nationale dommers effektive udøvelse af adgangen til at indgive en forelæggelse for Domstolen og opgaverne for den ret, der er ansvarlig for anvendelsen af EU-retten (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, *Miasto Łowicz og Prokurator Generalny*, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.7.2021, *Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere)*, C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 227).
- 91 Den omstændighed, at disse dommere ikke må udsættes for disciplinære sanktioner for at udøve denne mulighed for at indgive en præjudicielt forelæggelse for Domstolen, hvilket henhører under deres enekompetence, udgør ligeledes en garanti, der er uløseligt forbundet med dommernes uafhængighed, idet denne uafhængighed navnlig har betydning for et velfungerende retsligt samarbejde, herunder den præjudicielle forelæggelsesmekanisme fastsat i artikel 267 TEUF (dom af 26.3.2020, *Miasto Łowicz og Prokurator Generalny*, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).
- 92 Det bemærkes i øvrigt, at en disciplinærsag, der indledes med den begrundelse, at en dommer ved en national ret har besluttet at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål, kan afholde samtlige nationale retter fra at indgive sådanne anmodninger, hvilket kan bringe den ensartede anvendelse af EU-retten i fare.

- 93 På ovenstående baggrund skal det femte spørgsmål besvares med, at artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at der indledes en disciplinærsag mod en national dommer med den begrundelse, at vedkommende har forelagt Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til denne bestemmelse.

Det første spørgsmål

Om formaliteten

- 94 Ifølge den ungarske regering er hovedsagen, således som Kúria (øverste domstol) har fastslået, en sag, hvis bedømmelse er faktisk og retligt simpel, og som grundlæggende ikke kræver en fortolkning af EU-retten. Under henvisning til Kúrias afgørelse har denne regering generelt gjort gældende, at der i straffesagen i hovedsagen ikke foreligger nogen faktiske omstændigheder eller forhold, der gør det muligt at fastslå, at der er sket en tilsidesættelse af de bestemmelser, der regulerer anvendelsen af sprog under denne sag, eller en misligholdelse fra de sagsansvarlige myndigheders side, og hvoraf den forelæggende ret kunne udlede behovet for en fortolkning af EU-retten. Eftersom der i hovedsagen ikke konkret opstår noget reelt problem med hensyn til tolkningens kvalitet, er spørgsmålets første del hypotetisk, og det er derfor hverken nødvendigt eller muligt for Domstolen at besvare det. Tilsvarende er en besvarelse af dette spørgsmåls anden del heller ikke nødvendig, henset til de faktiske omstændigheder i hovedsagen, eftersom det ifølge denne regering på grundlag af de faktiske omstændigheder, som Kúria (øverste domstol) har fastslået på grundlag af efterforskningens sagsakter, er muligt at fastslå, at den tiltalte har forstået anklagerne mod ham.
- 95 I denne henseende, og henset til den praksis fra Domstolen, der er nævnt i nærværende doms præmis 60 og 61, skal det bemærkes, at dommeren ved den forelæggende ret i den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse klart har redegjort for de omstændigheder, hvorunder denne ret har besluttet at forelægge dette spørgsmål, og grundene til, at den gør det. Som det fremgår af nærværende doms præmis 25-28, vedrører hovedsagen nemlig en straffesag, der gennemføres som udeblivelsessag, mod en svensk statsborger, som er født i Tyrkiet, og som er tiltalt for en overtrædelse af den ungarske lovgivning om skydevåben og ammunition efter afslutningen af en efterforskning, hvorunder han blev afhørt af politiet under overværelse af en svensksproget tolk, men uden at være bistået af en advokat, til trods for at der er tale om en afhøring, hvor han blev informeret om, at han var mistænkt for at have begået overtrædelse af denne nationale lovgivning. Tvisten i hovedsagen har således en klar forbindelse med bestemmelserne i direktiv 2010/64 og direktiv 2012/13, som det første spørgsmål vedrører.
- 96 For så vidt angår den ungarske regerings argument om, at hovedsagen er en sag, hvis bedømmelse er faktisk og retligt simpel, og som derfor ikke kræver Domstolens fortolkning af EU-retten, således at den præjudicielle forelæggelse ikke var nødvendig, er det endvidere tiltrækkeligt for det første at bemærke – således som det fremgår af den praksis fra Domstolen, der er nævnt i nærværende doms præmis 60 – at det udelukkende tilkommer den nationale retsinstans, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retlige afgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, som den forelægger Domstolen. For det andet kan en sådan omstændighed ikke forhindre en national ret i at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål og medfører ikke, at det således forelagte spørgsmål skal afvises (jf. i denne retning dom af 29.4.2021, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, C-383/19, EU:C:2021:337, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

97 Det skal derfor fastslås, at det første spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

- 98 Det bemærkes indledningsvis, at det første spørgsmål henviser til artikel 6, stk. 1, TEU. Bortset fra en generel henvisning til chartrets anvendelighed indgår denne bestemmelse imidlertid ikke i dommeren ved den forelæggende rets ræsonnement, således som dette fremgår af begrundelsen for den oprindelige anmodning om præjudiciel afgørelse. Der er i øvrigt tale om en generel bestemmelse, hvorved Unionen anerkender, at chartret har samme juridiske værdi som traktaterne, og som præciserer, at chartrets bestemmelser ikke på nogen måde udvider Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne, og angiver nærmere metoden til fortolkning af de rettigheder, friheder og principper, der er fastsat heri. Under disse omstændigheder synes denne bestemmelse at være uden betydning for behandlingen af det første spørgsmål.
- 99 I henhold til Domstolens faste praksis kan Domstolen imidlertid inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i sine spørgsmål (dom af 7.8.2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 100 Ifølge chartrets artikel 48, stk. 1, skal enhver, der anklages for en lovovertrædelse, anses for uskyldig, indtil hans eller hendes skyld er bevist i overensstemmelse med loven. Endvidere bestemmer chartrets artikel 48, stk. 2, at respekt for retten til et forsvar er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.
- 101 Det bemærkes i denne henseende, at chartrets artikel 52, stk. 3, præciserer, at i det omfang chartret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, har de samme betydning og omfang som i denne konvention. Som det fremgår af forklaringerne til chartrets artikel 48, som der i henhold til artikel 6, stk. 1, tredje afsnit, TEU og chartrets artikel 52, stk. 7, skal tages hensyn til ved fortolkningen af chartret, svarer denne artikel 48 til EMRK's artikel 6, stk. 2 og 3. Domstolen skal derfor sørge for, at den fortolkning, som den foretager af chartrets artikel 48, sikrer et beskyttelsesniveau, som ikke tilsidesætter det beskyttelsesniveau, der er sikret ved EMRK's artikel 6, således som denne fortolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (jf. i denne retning dom af 29.7.2019, Gambino og Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).
- 102 Under disse omstændigheder ønsker den forelæggende ret med det første spørgsmåls første led nærmere bestemt oplyst, om artikel 5 i direktiv 2010/64 skal fortolkes således, at den pålægger medlemsstaterne at oprette et register over uafhængige tolke og oversættere eller at sikre, at det kan kontrolleres, at kvaliteten af den tolkebistand, der ydes under en retssag, er fyldestgørende.
- 103 I denne henseende bemærkes, at artikel 5, stk. 2, i direktiv 2010/64 fastsætter, at »medlemsstaterne [bestræber] sig på at oprette et eller flere registre over uafhængige tolke og oversættere med passende kvalifikationer«.
- 104 I henhold til Domstolens faste praksis skal der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 2.9.2015, Surmačs, C-127/14, EU:C:2015:522, præmis 28, og af 16.11.2016, DHL Express (Austria), C-2/15, EU:C:2016:880, præmis 19).

- 105 Det fremgår af selve ordlyden af denne bestemmelse, som anvender udtrykket »bestræbe sig på«, at oprettelsen af et register over uafhængige tolke og oversættere med passende kvalifikationer snarere udgør et krav af programmæssig karakter end en resultatforpligtelse, som i øvrigt ikke i sig selv har nogen direkte virkning.
- 106 Denne ordlydsfortolkning understøttes af den sammenhæng, som den nævnte bestemmelse indgår i, og af de mål, der forfølges med direktiv 2010/64.
- 107 Det fremgår af 12. betragtning til dette direktiv, at direktivet fastlægger fælles minimumsregler til brug på området for tolkning og oversættelse i straffesager.
- 108 Det fremgår endvidere af 17. betragtning hertil, at sådanne regler skal sikre, at der findes gratis og fyldestgørende sproglig bistand, som giver mistænkte eller tiltalte, der ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i straffesagen, mulighed for fuldt ud at udøve deres ret til et forsvar, og som sikrer en retfærdig rettergang.
- 109 Hvad angår tolkningens og oversættelsens kvalitet fremgår det af 24. betragtning til direktiv 2010/64, at medlemsstaterne bør sikre, at det kan kontrolleres, at den er fyldestgørende, hvis de kompetente myndigheder i et givet tilfælde er blevet gjort opmærksomme på en mangel herved. Endvidere bestemmer artikel 5, stk. 1, i direktiv 2010/64, at medlemsstaterne skal træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, opfylder kvalitetskravene i direktivets artikel 2, stk. 8, idet denne sidstnævnte bestemmelse præciserer, at denne tolkebistand skal være »af en tilstrækkelig god kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at den mistænkte eller tiltalte har kendskab til sagen mod den pågældende og er i stand til at udøve retten til et forsvar«.
- 110 Det fremgår af disse bestemmelser og betragtninger, at direktiv 2010/64, uafhængigt af de konkrete gennemførelsesbestemmelser for dets artikel 5, kræver, at medlemsstaterne træffer »konkrete foranstaltninger«, der skal sikre, at tolkebistanden er »af en tilstrækkelig god kvalitet«, for dels at sikre, at de berørte personer har kendskab til sagen mod sig og er i stand til at udøve retten til et forsvar, dels at sikre en forsvarlig retspleje. I denne henseende udgør oprettelsen af et register over uafhængige tolke og oversættere et af de midler, der kan bidrage til virkeliggørelsen af et sådant formål. Selv om oprettelsen af et sådant register således ikke kan anses for at være pålagt medlemsstaterne ved dette direktiv, forholder det sig ikke desto mindre således, at direktivets artikel 5, stk. 1, på en tilstrækkelig præcis og ubetinget måde – således at bestemmelsen kan påberåbes af en borger og anvendes af en national retsinstans – fastsætter, at medlemsstaterne træffer konkrete foranstaltninger for at sikre kvaliteten af den tolke- og oversætterbistand, der ydes, og til dette formål fremmer en fyldestgørende bistand og effektiv adgang dertil.
- 111 Artikel 2, stk. 5, i direktiv 2010/64 fastsætter i denne henseende præcist og ubetinget, at medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte i overensstemmelse med procedurerne i den nationale lovgivning har »mulighed for at klage over, at kvaliteten af tolkningen ikke er tilstrækkelig til at sikre en retfærdig rettergang«.
- 112 En sådan mulighed fritager imidlertid ikke medlemsstaterne fra deres forpligtelse i henhold til artikel 5, stk. 1, i direktiv 2010/64, sammenholdt med bl.a. direktivets artikel 2, stk. 8, til at træffe »konkrete foranstaltninger« for at sikre, at den tolkebistand, der ydes, er af en »tilstrækkelig god kvalitet«, navnlig når der ikke findes et register over uafhængige oversættere eller tolke.

- 113 I denne henseende indebærer overholdelsen af de krav, der knytter sig til en retfærdig rettergang, at det sikres, at den tiltalte har kendskab til tiltalen mod ham og kan forsvare sig (jf. i denne retning dom af 15.10.2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis). De kompetente myndigheders pligt er således ikke begrænset til udpegning af en tolk. Det påhviler dem desuden, hvis de gøres bekendt med problemer i konkrete tilfælde, at udøve en vis grad af kontrol med kvaliteten af den ydede tolkebistand (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 18.10.2006, Hermi mod Italien, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, § 70).
- 114 De nationale retters manglende behandling af påstande om en tolks utilstrækkelige ydelser kan således medføre en tilsidesættelse retten til forsvar (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 24.6.2019, Knox mod Italien, CE:ECHR:2019:0124JUD007657713, §§ 182 og 186).
- 115 For således at sikre sig, at den mistænkte eller tiltalte, som ikke taler og forstår det sprog, der anvendes i straffesagen, ikke desto mindre er blevet korrekt informeret om sagen mod vedkommende, skal de nationale retter efterprøve, om den pågældende har haft tolkebistand af en »tilstrækkelig god kvalitet« til at forstå den sigtelse eller tiltale, der er rejst mod vedkommende, og dette for at sikre en retfærdig rettergang. For at gøre det muligt for de nationale retter at foretage denne efterprøvelse skal disse retter bl.a. have adgang til oplysninger om udvælgelsesproceduren og udpegningen af uafhængige oversættere og tolke.
- 116 I den foreliggende sag fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at der ikke i Ungarn findes et register over uafhængige tolke og oversættere. Den forelæggende ret har anført, at det på grund af lakuner i den nationale lovgivning i praksis er umuligt at sikre kvaliteten af den tolkebistand, der ydes til mistænkte og tiltalte. Den ungarske regering har imidlertid gjort gældende, at den nationale lovgivning, der regulerer professionelle oversætteres og tolkes virksomhed samt strafferetsplejereglerne, gør det muligt for enhver, der ikke har kendskab til det ungarske sprog, at modtage sproglig bistand af en kvalitet, der opfylder kravene til en retfærdig rettergang. Ses der bort fra disse bemærkninger vedrørende national ret, påhviler det den forelæggende ret at foretage en konkret og præcis bedømmelse af forholdene i hovedsagen for at efterprøve, om den tolkebistand, der blev ydet i forbindelse med denne sag til den pågældende person, var af en tilstrækkelig god kvalitet, henset til de krav, der følger af direktiv 2010/64, for at give denne person mulighed for at få kendskab til grundene til sin anholdelse og anklagerne mod sig og således være i stand til at udøve sin ret til et forsvar.
- 117 Følgelig skal artikel 5 i direktiv 2010/64 fortolkes således, at den pålægger medlemsstaterne at træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, er tilstrækkelig til, at den mistænkte eller tiltalte forstår den sigtelse eller tiltale, der er rejst mod vedkommende, og til, at denne tolkebistand kan efterprøves af de nationale retter.
- 118 Med det første præjudicielle spørgsmåls andet led ønskes det oplyst, om artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13, sammenholdt med chartrets artikel 48, stk. 2 – hvis der ikke findes et sådant register eller en anden metode til kontrol af, om kvaliteten af tolkebistanden er fyldestgørende, og når det er umuligt at fastslå, om den mistænkte eller tiltalte er blevet informeret om mistanken eller den tiltale, der er rejst mod vedkommende – skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at sagen fortsættes som en udeblivelsessag.

- 119 Dette spørgsmål hviler på den forudsætning, at den omstændighed, at der ikke findes nationale foranstaltninger, der skal sikre kvaliteten af tolkebistanden, vil bevirke, at den forelæggende ret fratages de midler, der gør det muligt for den at efterprøve, om tolkebistanden er tilstrækkelig. Det skal imidlertid bemærkes, at uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt der findes generelle nationale foranstaltninger, der gør det muligt at sikre og kontrollere kvaliteten af den tolkebistand, der ydes i straffesager, påhviler det den forelæggende ret at foretage en konkret og præcis bedømmelse af forholdene i hovedsagen med henblik på at efterprøve, om den tolkebistand, der i denne sag blev ydet til den berørte person, var af en tilstrækkelig god kvalitet i forhold til de krav, der følger af direktiv 2010/64.
- 120 Efter denne efterprøvelse kan den forelæggende ret nå frem til den konklusion, at den ikke kan fastslå, om den berørte person på et sprog, som den pågældende forstår, er blevet informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, enten fordi den tolkebistand, der er ydet til vedkommende, har været utilstrækkelig, eller fordi det er umuligt at fastslå kvaliteten af denne tolkebistand. Det første præjudicielle spørgsmåls andet led skal følgelig forstås således, at det ønskes oplyst, om artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13, sammenholdt med chartrets artikel 48, stk. 2, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en person kan dømmes ved udeblivelsesdom, når den pågældende på grund af en utilstrækkelig tolkebistand ikke er blevet informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, på et sprog, som denne forstår, eller når det er umuligt at fastslå kvaliteten af den tolkebistand, der blev ydet, og derfor også er umuligt at fastslå, at vedkommende er blevet informeret på et sprog, som denne forstår, om den tiltale, der er rejst mod den pågældende.
- 121 Det bemærkes i denne henseende, at i henhold til EMRK's artikel 6, stk. 3, skal enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, have ret til at »blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham«. De garantier, der er indeholdt i EMRK's artikel 6, stk. 1 og 3, finder anvendelse på enhver, »der er anklaget for en lovovertrædelse«, i dette udtryks selvstændige betydning inden for EMRK. Der foreligger en »anklage for en forbrydelse«, når en person officielt er anklaget af de kompetente myndigheder, eller såfremt de handlinger, som disse myndigheder har foretaget på grund af mistanken mod den pågældende, mærkbart påvirker dennes situation. En person, som er blevet anholdt, fordi vedkommende er mistænkt for at have begået en strafbar handling, kan således navnlig anses for at være »anklaget for en forbrydelse« og påberåbe sig beskyttelsen i henhold til EMRK's artikel 6 (Menneskerettighedsdomstolens dom af 12.5.2017, Simeonovi mod Bulgarien, CE:ECHR:2017:0512JUD002198004, §§ 110 og 111).
- 122 Ifølge Menneskerettighedsdomstolens praksis på det strafferetlige område er en præcis og fuldstændig oplysning om den over for tiltalte rejste tiltale og således den retlige kvalificering, som en ret kan anvende over for denne, i denne henseende en væsentlig betingelse for en retfærdig behandling af sagen. Retten til at være informeret om indholdet af og årsagen til sigtelsen skal ses i lyset af tiltaltes ret til at forberede sit forsvar (Menneskerettighedsdomstolens dom af 25.3.1999, Pélissier og Sassi mod Frankrig, CE:ECHR:1999:0325JU 002544494, §§ 52 og 54). Den retslige handling, der består i at underrette en person om den sag, der er indledt mod vedkommende, er så vigtig, at der er fastsat særlige formelle og materielle betingelser for at sikre den effektive udøvelse af tiltaltes rettigheder, og at en vag og uofficiel underretning ikke er tilstrækkelig (Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.3.2006, Sejdivic mod Italien, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, § 99).

- 123 En retfærdig rettergang indebærer, at enhver skal være i stand til at forstå den tiltale, der er rejst mod vedkommende, for at kunne forsvare sig. En person, som ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i straffesagen mod vedkommende, og som ikke har modtaget sproglig bistand, der gør det muligt for denne at forstå anklagerne mod sig, kan ikke anses for at have været i stand til at udøve sin ret til et forsvar.
- 124 Denne grundlæggende garanti er navnlig gennemført ved retten til tolkebistand i artikel 2 i direktiv 2010/64, som fastsætter, at i forbindelse med afhøringer eller andre høringer under straffesagen skal mistænkte eller tiltalte, der ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i den pågældende straffesag, straks tilbydes tolkning, samt ved retten til oversættelse af væsentlige dokumenter som omhandlet i dette direktivs artikel 3.
- 125 Når en mistænkt eller tiltalt person anholdes eller tilbageholdes, har medlemsstaterne ifølge artikel 4 i direktiv 2012/13 pligt til at udlevere en skriftlig meddelelse, der navnlig angiver de i artikel 3 opregnede processuelle rettigheder.
- 126 Artikel 4, stk. 5, i direktiv 2012/13 bestemmer ligeledes, at medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte modtager meddelelsen om rettigheder skriftligt på et sprog, vedkommende forstår. Hvis denne meddelelse om rettigheder ikke foreligger på det relevante sprog, skal den mistænkte eller tiltalte »informerer om sine rettigheder mundtligt på et sprog, vedkommende forstår«.
- 127 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13 fastsætter, at medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt modtager information om den strafbare handling, som udgør grundlaget for mistanken eller tiltalen. Denne information skal gives straks og i en tilstrækkelig detaljeret form til at sikre en retfærdig behandling af sagen og en effektiv udøvelse af retten til et forsvar.
- 128 Ganske vist regulerer direktiv 2012/13 ikke fremgangsmåden for, hvordan informationen om tiltalen som fastsat i direktivets artikel 6 skal meddeles tiltalte. Denne fremgangsmåde må imidlertid ikke være til skade for formålet med bl.a. nævnte artikel 6, som består i at gøre det muligt for personer, der tiltales for at have begået en strafbar handling, at forberede deres forsvar, og at sikre en retfærdig behandling af sagen, således som det også fremgår af 27. betragtning til direktivet (dom af 13.6.2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 129 Det følger heraf, at de oplysninger, som skal meddeles enhver person, der er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, i henhold til artikel 6 i direktiv 2012/13 skal gives på et sprog, som denne person forstår, i givet fald ved hjælp af sproglig bistand fra en tolk eller en skriftlig oversættelse.
- 130 På grund af den afgørende betydning for hele straffesagen af retten til at blive informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, er den omstændighed, at en person, der ikke taler eller forstår processproget, ikke har modtaget sproglig bistand, som gør det muligt for vedkommende at forstå indholdet af tiltalen og forsvare sig, tilstrækkelig til at fratage sagen dens retfærdige karakter og til at udgøre et indgreb i den effektive udøvelse af retten til et forsvar.
- 131 Artikel 6, stk. 3, i direktiv 2012/13 fastsætter ganske vist, at medlemsstaterne sikrer, at der, senest når grundlaget for tiltalen forelægges for en domstol, gives detaljeret information om tiltalen, herunder den strafbare handlingens art og den juridiske kvalificering af den, og om karakteren af

den mistænkte eller tiltalte persons angivelige deltagelse i udøvelsen af denne strafbare handling. Følgelig tillader denne bestemmelse, at den manglende information – bl.a. fordi den ikke er sket på et sprog, som den tiltalte forstår – kan afhjælpes under straffesagen.

- 132 Det følger imidlertid ligeledes heraf, at den ret, der behandler straffesagen, ikke uden at tilsidesætte artikel 6 i direktiv 2012/13 og kravet om en retfærdig rettergang samt den effektive udøvelse af retten til et forsvar, som denne bestemmelse har til formål at sikre, kan tage stilling til, om der er grundlag for tiltalen, hvis den tiltalte ikke er til stede under retssagen, når vedkommende ikke forinden er blevet informeret på et sprog, som denne forstår, om tiltalen.
- 133 I det tilfælde, hvor det i den foreliggende sag på grundlag af den efterprøvelse af de faktiske omstændigheder, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, er godtgjort, at den ydede tolkebistand ikke var af en sådan kvalitet, at den tiltalte kunne forstå grundene til sin anholdelse og anklagerne mod sig, vil en sådan omstændighed kunne være til hinder for, at straffesagen fortsættes som udeblivelsessag.
- 134 Idet mistænkte og tiltalte ret til at være til stede under retssagen desuden er fastsat i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2016/343, er muligheden for at tilrettelægge straffesagen som udeblivelsessag i henhold til samme artikels stk. 2 betinget af, at disse personer i tide er blevet underrettet om retssagen og oplyst om konsekvenserne af at undlade at give møde.
- 135 Endelig er det korrekt, at medlemsstaterne i medfør af dette direktivs artikel 9 sikrer, at mistænkte eller tiltalte, der ikke var til stede under deres retssag, selv om de betingelser, der er fastsat i direktivets artikel 8, stk. 2, ikke var overholdt, har ret til en ny retssag eller til et andet retsmiddel, som giver mulighed for en fornyet prøvelse af sagens realitet. Når dette er sagt, kan en sådan bestemmelse ikke begrunde, at en person kan blive dømt ved udeblivelsesdom, når vedkommende ikke er blevet informeret om tiltalen i overensstemmelse med kravene i denne artikel 8, stk. 2, hvor denne manglende information skyldes en utilstrækkelig tolkebistand, og den manglende information følgelig udgør en tilsidesættelse af andre EU-retlige bestemmelser.
- 136 I det tilfælde, hvor det i den foreliggende sag på grundlag af den efterprøvelse af de faktiske omstændigheder, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, viser sig umuligt at bestemme kvaliteten af den ydede tolkebistand, kan en sådan omstændighed endvidere være til hinder for at fortsætte straffesagen som en udeblivelsessag. Den omstændighed, at det er umuligt at bestemme kvaliteten af den ydede tolkebistand, betyder således, at det er umuligt at fastslå, om den tiltalte er blevet informeret om mistanken eller den tiltale, der er rejst mod vedkommende. Samtlige betragtninger vedrørende den situation, der er behandlet i nærværende doms præmis 121-135, finder således som følge af, at retten til information om tiltalen og den grundlæggende karakter af retten til et forsvar er afgørende for hele straffesagen, anvendelse mutatis mutandis på dette andet tilfælde.
- 137 Følgelig skal artikel 2, stk. 5, i direktiv 2010/64, artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13, sammenholdt med chartrets artikel 48, stk. 2, fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en person kan dømmes ved udeblivelsesdom, når den pågældende på grund af en utilstrækkelig tolkebistand ikke er blevet informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, på et sprog, som denne forstår, eller når det er umuligt at fastslå kvaliteten af den tolkebistand, der blev ydet, og derfor også er umuligt at fastslå, at vedkommende er blevet informeret på et sprog, som denne forstår, om den tiltale, der er rejst mod den pågældende.
- 138 Henset til ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at

- artikel 5 i direktiv 2010/64 skal fortolkes således, at den pålægger medlemsstaterne at træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, er tilstrækkelig til, at den mistænkte eller tiltalte forstår den sigtelse eller tiltale, der er rejst mod vedkommende, og til, at denne tolkebistand kan efterprøves af de nationale retter
- artikel 2, stk. 5, i direktiv 2010/64, artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2012/13, sammenholdt med chartrets artikel 48, stk. 2, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en person kan dømmes ved udeblivelsesdom, når den pågældende på grund af en utilstrækkelig tolkebistand ikke er blevet informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, på et sprog, som denne forstår, eller når det er umuligt at fastslå kvaliteten af den tolkebistand, der blev ydet, og derfor også er umuligt at fastslå, at vedkommende er blevet informeret på et sprog, som denne forstår, om den tiltale, der er rejst mod den pågældende.

Det andet og det tredje spørgsmål

- 139 Med det andet spørgsmål ønsker dommeren ved den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om princippet om domstolenes uafhængighed, der er fastsat i artikel 19 TEU og chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at det er til hinder for, at OBH's formand – ved at omgå ansøgningsproceduren for dommere og ved at foretage midlertidige direkte udnævnelser – udpeger en retspræsident, idet det præciseres, at sidstnævnte bl.a. har beføjelse til at træffe bestemmelse om sagernes fordeling, indledning af disciplinærsager mod dommere samt evaluering af dommernes resultater, og, i bekræftende fald, om sagen for en ret med en således udpeget retspræsident er retfærdig. Med det tredje spørgsmål ønsker dommeren ved den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om dette princip skal fortolkes således, at det er til hinder for en aflønningsordning, der fastsætter en lavere aflønning af dommere end offentlige anklagere på samme løntrin, og som gør det muligt at tildele dommerne skønsmæssige gratialer, og, i bekræftende fald, om det nævnte princip skal fortolkes således, at retten til en retfærdig rettergang ikke kan sikres under sådanne omstændigheder.
- 140 Idet den ungarske regering og Kommissionen har bestridt, at disse spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, i det væsentlige med den begrundelse, at hverken fortolkningen af artikel 19 TEU eller fortolkningen af chartrets artikel 47 er relevant for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, skal det bemærkes, at som det fremgår af selve ordlyden af artikel 267 TEUF, skal den præjudicielle afgørelse, der anmodes om, være »nødvendig« for, at den forelæggende ret kan »[afsi] sin dom« i den sag, der verserer for den (dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).
- 141 Domstolen har således gentagne gange fastslået, at det følger af såvel ordlyden som opbygningen af artikel 267 TEUF, at den præjudicielle procedure bl.a. forudsætter, at der reelt verserer en retssag for den nationale domstol, og at denne domstol skal træffe en afgørelse, hvis udfald kan påvirkes af den præjudicielle afgørelse (dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).
- 142 Inden for rammerne af en sådan procedure skal der således foreligge en forbindelse mellem denne tvist og de EU-retlige bestemmelser, der ønskes fortolket, således at denne fortolkning fremstår som objektivt nødvendig for den afgørelse, som den forelæggende ret skal træffe (dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).

- 143 I den foreliggende sag fremgår det ikke af forelæggelsesafgørelsen, at der mellem de EU-retlige bestemmelser – som det andet og det tredje spørgsmål vedrører – og tvisten i hovedsagen eksisterer en forbindelse, som gør den ønskede fortolkning nødvendig med henblik på, at den forelæggende ret under anvendelse af de oplysninger, der følger af en sådan fortolkning, kan træffe den afgørelse, der er påkrævet for at løse denne tvist (jf. analogt dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 52 og den deri nævnte retspraksis).
- 144 For det første, og således som generaladvokaten ligeledes har anført i punkt 90 og 91 i forslaget til afgørelse, vedrører tvisten i hovedsagen på ingen måde det ungarske retssystem som helhed, som på visse punkter hævdes at kunne være til skade for retsvæsenets uafhængighed og navnlig for den forelæggende rets uafhængighed, når den gennemfører EU-retten. Den omstændighed, at der i denne henseende kan være en materiel forbindelse mellem tvisten i hovedsagen og chartrets artikel 47 eller i videre forstand med artikel 19 TEU, er ikke tilstrækkelig til at opfylde kriteriet om nødvendighed som omhandlet i artikel 267 TEUF. Dette kræver, at den fortolkning af disse bestemmelser, der anmodes om i forbindelse med det andet og det tredje spørgsmål, skal fremstå som objektivt nødvendig for afgørelsen om sagens realitet i tvisten i hovedsagen, hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag.
- 145 For det andet gælder det, at selv om Domstolen allerede har fastslået, at præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af processuelle bestemmelser i EU-retten, som den pågældende forelæggende ret skal anvende for at træffe sin afgørelse, kan realitetsbehandles (jf. i denne retning dom af 17.2.2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, præmis 41 og 42), er det ikke det, der er genstanden for det andet og det tredje spørgsmål, der er forelagt inden for rammerne af nærværende sag (jf. analogt dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 50).
- 146 For det tredje fremgår det heller ikke, at en besvarelse fra Domstolen af disse spørgsmål kan give den forelæggende ret en fortolkning af EU-retten, som gør det muligt for den at afgøre processuelle spørgsmål vedrørende national ret, før den skal træffe afgørelse vedrørende realiteten i den sag, der verserer for den (jf. analogt dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 51).
- 147 Det følger af det ovenstående, at det andet og det tredje spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling.

Sagsomkostninger

- 148 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at den øverste domstol i en medlemsstat efter en appel i lovens interesse fastslår, at en anmodning om præjudiciel afgørelse, som er forelagt Domstolen af en lavere retsinstitution i henhold til denne bestemmelse, er ulovlig med den begrundelse, at de forelagte spørgsmål ikke er**

relevante og nødvendige for afgørelsen af tvisten i hovedsagen, uden dog at påvirke retsvirkningerne af den afgørelse, der indeholder denne anmodning. Princippet om EU-rettens forrang forpligter denne lavere retsinstans til at se bort fra en sådan afgørelse fra den øverste domstol.

- 2) Artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at der indledes en disciplinærsag mod en national dommer med den begrundelse, at vedkommende har forelagt Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til denne bestemmelse.
- 3) Artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager skal fortolkes således, at den pålægger medlemsstaterne at træffe konkrete foranstaltninger for at sikre, at den tolkning og oversættelse, der ydes, er tilstrækkelig til, at den mistænkte eller tiltalte forstår den sigtelse eller tiltale, der er rejst mod vedkommende, og til, at denne tolkebistand kan efterprøves af de nationale retter.

Artikel 2, stk. 5, i direktiv 2010/64, artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/13/EU af 22. maj 2012 om ret til information under straffesager, sammenholdt med artikel 48, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en person kan dømmes ved udeblivelsesdom, når vedkommende på grund af en utilstrækkelig tolkebistand ikke er blevet informeret om den tiltale, der er rejst mod vedkommende, på et sprog, som denne forstår, eller når det er umuligt at fastslå kvaliteten af den tolkebistand, der blev ydet, og derfor også er umuligt at fastslå, at vedkommende er blevet informeret på et sprog, som denne forstår, om den tiltale, der er rejst mod den pågældende.

Underskrifter